

Bruselj, 23.7.2021
COM(2021) 432 final

POROČILO KOMISIJE

Spremljanje uporabe prava Evropske unije

Letno poročilo za leto 2020

{SWD(2021) 212 final}

PREDGOVOR.....	2
I. IZVAJANJE IN IZVRŠEVANJE PRAVA EU MED PANDEMIJO	3
II. EVROPSKI ZELENI DOGOVOR	5
Čista energija in izvajanje Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah	6
Trajnostni promet	8
Ohranjanje ribištva in pomorsko prostorsko načrtovanje	8
Trajnostno kmetijstvo.....	9
Zdravje in varnost hrane	10
III. EVROPA, PRIPRAVLJENA NA DIGITALNO DOBO.....	11
Tehnologija, ki deluje za ljudi	11
Digitalna vključenost za boljšo družbo EU	12
Krepitev kibernetске varnosti in zaščita pred kibernetскими grožnjami	12
Odprta, demokratična in trajnostna digitalna družba	12
Digitalni prometni sistemi	13
Preglednost informacij o podjetjih	13
IV. GOSPODARSTVO ZA LJUDI	14
Delovni pogoji	14
Zdravje in varnost pri delu	15
Mobilnost delovne sile	15
Koordinacija sistemov socialne varnosti.	15
Prosti pretok blaga.....	16
Preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma.....	16
Mala plačila	17
Upravljanje podjetij in preglednost.....	17
Posredno obdavčenje	17
Neposredno obdavčenje.....	18
Konkurenca.....	18
Mobilnost in promet	19
Notranji trg z energijo	20
Energetska varnost	20
Izvajanje pravil Euratom.....	21
V. SPODBUJANJE EVROPSKEGA NAČINA ŽIVLJENJA	22
Pravna država in temeljne pravice	22
Prosto gibanje oseb.....	23
Enakost in nediskriminacija	23
Rasizem in ksenofobija, vključno z nezakonitim sovražnim govorom.....	24
Pravice potrošnikov	24
Krepitev varstva osebnih podatkov.....	24
Sodelovanje na področju pravosodja in individualna jamstva v kazenskem pravu.....	24
Varnost	25
Novi pakt o migracijah in azilu.....	25

Predgovor

V poročilu, ki je pred vami, je opisano delo Komisije za zagotavljanje pravnega izvajanja in uporabe prava EU v letu 2020, ko je Evropo in svet močno prizadela pandemija COVID-19. Kot se boste prepričali, nismo zmanjšali prizadevanj, ukrepali smo na vseh področjih, od varstva okolja ter prostega pretoka blaga in storitev do zagotavljanja varstva pravic državljanov.

Pandemija je vplivala tudi na naše delo na področju izvrševanja: Komisija je uporabila pooblastila, ki jih ima kot varuhinja Pogodb, in omilila učinek prvotnih in naravnih vzgibov samozaščite v državah članicah. Prizadevanja smo usmerili v zagotavljanje, da so bili nacionalni ukrepi sorazmerni z zdravstvenimi tveganji ter da niso imeli trajnih škodljivih učinkov na pravice, svoboščine in možnosti preživetja ljudi in podjetij v Uniji.

Primeri, opisani v poročilu, pogosto niso enostavni – nemalokrat povzročijo politične in občutljive razprave v državah članicah –, vendar pri njih vztrajamo, ker je tako prav. Pravice državljanov v državah članicah je treba vedno varovati, ne glede na to, kje v Uniji ti živijo.

To je pomembno tudi za naše prihodnje delo: na primer, popolna in pravilna uporaba okoljskih predpisov, ki že obstajajo v Uniji, je bistvena za uspeh evropskega zelenega dogovora, ki je jedro našega načrta za okrevanje po pandemiji.

V času krize moramo biti še posebej pozorni na to, da temeljne pravice in vrednote, ki so nam skupne, nenadoma ne postanejo predmet pogajanj ali da nanje ne gledamo kot na luksuz, jih v težkih časih zanemarimo ali omejimo.

Naša Unija temelji na skupnih vrednotah in pravni državi. Te vrednote so dejansko temelj naše Unije, zapisane so v naših Pogodbah in zakonodaji. Evropejci smo raznoliki, to pa je treba ceniti in ne stigmatizirati. Združujejo nas skupni predpisi in skupne vrednote.

Trdno sem prepričana, da je sodelovanje med Komisijo in državami članicami najboljši način za zagotavljanje, da se ti predpisi in vrednote vedno spoštujejo. Veseli me, da to dobro deluje večino časa: pravočasno in pravilno izvajanje dogovorjenih predpisov močno in pozitivno vpliva na življenje ljudi. Kadar pa je izvajanje pomanjkljivo, je učinek zelo odvisen od uporabe izvršilnih pooblastil Komisije. Morda se ne strinjamo glede vsakega vidika določenega zakona, moramo pa se strinjati, da je treba spoštovati pravo in sodbe neodvisnih sodišč, ki rešujejo naše spore, ter o primarnosti evropskega prava.

Postopki za ugotavljanje kršitev ostajajo skrajna možnost. Če jo bo treba uporabiti, Komisija ne more in ne bo oklevala pri njeni uporabi ter bo tako zagotovila, da se tisto, kar je dogovorjeno v Bruslju in zapisano v zakonih, dejansko uporablja v življenju običajnih državljanov, ne glede na to, kje v Uniji živijo.

Predsednica Evropske komisije
Ursula von der Leyen

I. Izvajanje in izvrševanje prava EU med pandemijo

Evropska komisija sodeluje z državami članicami¹ pri pravilnem in pravočasnem prenosu, uporabi in izvajanju prava EU. Pandemija COVID-19 je še posebno vplivala na to delo. Zlasti v prvem polletju je močno obremenila uprave držav članic in očitno omejila njihovo zmožnost popolnega in pravočasnega izvajanja prava EU.

Posledično je Komisija iskala načine, kako olajšati breme držav članic pri obravnavi postopkov za ugotavljanje kršitev. Vendar je dala tudi jasno vedeti, da bi bila popolna prekinitve dejavnosti izvrševanja napaka. Vedno je poudarjala, da je najpomembnejša pravilna uporaba prava EU, tudi v kriznih časih. V tej pandemiji se je na primer pravilno delovanje enotnega trga izkazalo za ključno za ohranitev nemotenega delovanja ključnih oskrbovalnih verig, oskrbo trgovin z živili in zagotavljanje, da so zdravstvene službe prejele potrebno medicinsko opremo.

Komisija je, da bi državam članicam pomagala prebroditi pandemijo COVID-19, izdala vrsto namenskih smernic za različna področja politike, vključno z nujno pomočjo EU za čezmejno sodelovanje na področju zdravstvenega varstva, zdravjem in varnostjo pri delu, pravicami potnikov, varnostjo v zračnem prometu ali usklajenim gospodarskim odzivom na izbruh.

Veliko držav članic je v okviru nacionalnih odzivov na pandemijo enostransko omejilo izvoz zdravil, zaščitne opreme in drugih izdelkov, povezanih s COVID-19, zlasti med marcem in majem. Posledično so nekatere države članice uvedle tudi druge omejitve za podporo domačim proizvajalcem, na primer v živilskem sektorju.

Taki ukrepi povzročijo velike motnje v oskrbovalnih verigah in povečajo pomanjkanje bistvenih izdelkov.

¹ 1. februarja 2020 je začel veljati sporazum o izstopu, ki določa ureditve za urejen izstop Združenega kraljestva iz Unije, Združeno kraljestvo pa je uradno postalo tretja država. V sporazumu o izstopu je določeno prehodno obdobje, ki se je začelo 1. februarja 2020 in končalo 31. decembra 2020. V prehodnem obdobju in če ni bilo določeno drugače, se je pravo Unije še vedno uporabljalo za Združeno kraljestvo in v njem, vključno s postopki za ugotavljanje kršitev. Vsako sklicevanje na države članice je torej treba razumeti, kot da vključuje Združeno kraljestvo.

Zlasti v prvi polovici leta 2020 je bilo tveganje učinka domin med državami članicami, ki so se čutile obvezane sprejeti podobne protekcionistične ukrepe, veliko.

V nekaterih primerih je Komisija omejitve, uvedene v odziv na pandemijo, obravnavala v nujnih postopkih za ugotavljanje kršitev. Pogosto se je srečevala z državami članicami in izmenjala mnenja o škodljivem učinku takih omejitev na prosti pretok blaga, na primer v okviru [projektne skupine za uveljavljanje pravil enotnega trga](#). Projektna skupina, ustanovljena aprila 2020, ima bistveno pospeševalno vlogo kot forum na visoki ravni, v okviru katerega službe Komisije in države članice sodelujejo in ocenijo stanje usklajenosti nacionalne zakonodaje s pravili enotnega trga ter razpravljajo o najbolj perečih ovirah za enotni trg in o medsektorskih vprašanjih izvrševanja.

Komisija je [začela](#) in [nadaljevala](#) postopek za ugotavljanje kršitev zoper Bolgarijo, ker je ta trgovcem na drobno naložila, da morajo izrecno izpostaviti domača živila, kot so mleko, ribe, sveže meso in jajca, med ter sadje in zelenjava, in jim nameniti prodajni prostor ter 90 % mleka in mlečnih izdelkov kupiti od domačih proizvajalcev.

Komisija je tudi stopila v stik z državami članicami in jih prepričala, naj ne sprejmejo nacionalnih zakonov, ki omejujejo prosti pretok zdravil in medicinskih pripomočkov, povezanih s COVID-19, na enotnem trgu, ali jih razveljavijo.

Zaradi svobode gibanja lahko državljani tudi potujejo. V zadnjih letih je bila sprejeta vrsta zakonodajnih aktov za zagotavljanje visoke ravni varovanja pravic potnikov v Evropi za vse načine prevoza. Komisija je ves čas trajanja pandemije dosledno in jasno opozarjala, da pravice potnikov ostajajo v veljavi ter da nacionalni ukrepi v podporo potovalni industriji ne bi smeli vplivati na te pravice.

Podobno morajo organizatorji paketnih potovanj v skladu z [direktivo o paketnih potovanjih](#) v 14 dneh povrniti predplačila, če so potovanja odpovedana zaradi neizogibnih in izrednih okoliščin. Vendar po izbruhu COVID-19 veliko potnikov povračil v skladu z Direktivo ni prejelo, saj je več držav članic sprejelo nacionalne predpise, ki so organizatorjem paketnih potovanj omogočili odlog povračil ali izdajo obveznih dobropisov.

Potem ko je Komisija države članice v [priporočilu](#) z dne 13. maja 2020 opozorila na pravice potnikov v skladu z direktivo o paketnih potovanjih, je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper 11 držav članic, ki niso upoštevale Direktive.

Večina postopkov je bila končanih, ker so bili nacionalni ukrepi spremenjeni ali so potekli.

Konec leta 2020 so bili odprti le še postopki proti [Bolgariji](#), [Hrvaški](#), [Litvi](#) in [Slovaški](#).

II. Evropski zeleni dogovor

„Navdihnili so me navdušenje, prepričanje in zagon milijonov naših mladih, ki so šli na ulice, da bi glasno izrazili svoje mnenje in segli v naša srca. Dolžnost naše generacije je, da jim takšno prihodnost zagotovimo.“

Predsednica Ursula von der Leyen v političnih usmeritvah

Podnebne spremembe in degradacija okolja ogrožajo obstoj Evrope in sveta. Evropski zeleni dogovor je načrt Komisije za trajnostno gospodarstvo EU. To lahko dosežemo tako, da podnebne in okoljske izzive spremenimo v priložnosti ter zagotovimo, da bo prehod pravičen in vključujoč za vse.

Varovanje biotske raznovrstnosti

To je glavni cilj evropskega zelenega dogovora in evropske strategije za biotsko raznovrstnost. Obnova gozdov, tal in mokrišč je prav tako bistvena za zmanjšanje emisij in prilagajanje podnebnim spremembam.

Komisija je nadaljevala postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Bolgarijo](#) in [Nemčijo](#), ker nista varovali in upravljali omrežij Natura 2000, in se odločila, da proti [Irski](#) začne postopek pred Sodiščem, ker ni sprejela ustreznih ohranitvenih ukrepov.

Komisija se je odločila, da proti [Slovaški](#) in [Poljski](#) začne postopek pred Sodiščem, ker nista varovali gozdnih habitatov in vrst. Komisija je nadaljevala tudi postopek zoper [Francijo](#) v zvezi z nezakonitim lovom ptic in metodami ujetja za ptice.

Čist zrak in čista voda

Popolno izvajanje standardov kakovosti zraka, ki so določeni v zakonodaji EU, je pomembno za učinkovito varovanje zdravja in naravnega okolja. Še vedno je veliko ljudi izpostavljenih škodljivim snovem v pitni vodi, komunalna odpadna voda pa se v več sto aglomeracijah še vedno ne zbira ali čisti.

Komisija se je odločila, da proti [Franciji](#) in [Grčiji](#) začne postopek pred Sodiščem zaradi slabe kakovosti zraka, ki je posledica visokih ravni trdnih delcev (PM₁₀). Komisija se je odločila tudi, da proti [Bolgariji](#) začne postopek pred Sodiščem zaradi neupoštevanja [prejšnje sodbe](#) v zvezi s PM₁₀; Bolgariji se lahko naložijo finančne kazni.

Komisija je začela postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Francijo](#) in nadaljevala postopek zoper [Irsko](#), ker državi nista izpolnili svojih obveznosti v skladu s pravom EU glede pitne vode.

[Maja](#) in [oktobra](#) je Komisija začela in nadaljevala postopke za ugotavljanje kršitev zoper več držav članic, da bi zagotovila zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode.

Dostop do pravnega varstva v okoljskih zadevah

Dostop do pravnega varstva je ključen pri zagotavljanju, da se različni sektorski okoljski predpisi ustrezno uporabljajo in izvršujejo ter da izpolnjujejo cilje. Komisija je začela postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Poljsko](#) in [Bolgarijo](#) po odločbah njunih vrhovnih sodišč, s katerimi je bilo okoljskim NVO onemogočeno, da bi zakonsko izpodbijale načrte za odpravljanje onesnaženosti zraka.

Komisija je ukrepala tudi proti [16](#) državam članicam zaradi omejevanja dostopa do pravnega varstva v skladu z direktivo o okoljski odgovornosti.

Čista energija in izvajanje Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah

Evropski zeleni dogovor določa ambiciozen akcijski načrt, v skladu s katerim naj bi Evropa do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina na svetu. To prispeva k cilju [Pariškega sporazuma](#), da se dvig globalne temperature zadrži precej pod 2 °C, in k prizadevanjem, da se dvig temperature zadrži na 1,5 °C.

[Sistem EU za trgovanje z emisijami](#) ima še vedno pomembno vlogo pri zmanjševanju emisij. Komisija je vse leto 2020 preverjala popolnost nacionalnih zakonov, namenjenih prenosu pravil za [naslednjo fazo](#) sistema, ki zajema obdobje 2021–2030.

Medtem je Komisija dokončala oceno celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov držav članic za obdobje 2021–2030 na ravni EU. Ugotovila je, da je EU na dobri poti, da preseže sedanji cilj glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 (za 40 %). To je dobra osnova za povečanje ambicij, kot je opisano v [načrtu za uresničitev podnebnih ciljev](#).

Komisija je v skladu z [uredbo o upravljanju ocenila celovite nacionalne energetske in podnebne načrte držav članic](#) za obdobje 2021–2030. V teh načrtih so navedeni nacionalni cilji ter politike in ukrepi za izpolnjevanje ciljev energetske unije, vključno z energetskimi in podnebnimi cilji Unije do leta 2030.

Temu so sledile [posamezne ocene nacionalnih energetske in podnebnih načrtov](#), ki so jih predložile države članice, te ocene pa so bile objavljene v okviru [poročila za leto 2020 o energetski uniji](#) oktobra 2020.

Januarja 2020 so se začeli uporabljati novi standardi CO₂ za osebne avtomobile in kombinirana vozila. Ta uredba določa način, kako do leta 2030 zmanjšati emisije CO₂ iz novih lahkih vozil, ter opisuje spodbude za uporabo brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil. Dobavitelji so morali v skladu z [direktivo o kakovosti goriv](#) do konca leta 2020 glede na izhodišče iz leta 2010 zmanjšati emisije v življenjskem ciklu goriva za najmanj 6 %. Države članice spremljajo skladnost s tem ciljem in bodo do konca leta 2021 poročale Komisiji.

Leta 2020 so bili izvršilni ukrepi Komisije osredotočeni na izvajanje svežnja [Čista energija za vse Evropejce](#), ki je bistven za pripravo in uresničitev evropskega zelenega dogovora ter bo pomagal voditi energetske prehode na varen, zanesljiv in trajnosten energetski sektor, v katerem bo v ospredju potrošnik.

Ključni element evropskega zelenega dogovora, ki je bistven za doseganje energetskih in podnebnih ciljev EU, je načelo „energijska učinkovitost na prvem mestu“. Končni namen pravil EU o energijski učinkovitosti je zmanjšati porabo in uvoz.

Komisija je nadaljevala postopke za ugotavljanje kršitev zoper [Hrvaško](#), [Češko](#), [Litvo](#) in [Poljsko](#) v zvezi s prenosom in uporabo [direktive o energetski učinkovitosti](#).

Trajnostni promet

[Direktiva o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva](#) državam članicam nalaga pripravo nacionalnih okvirov politike za razvoj javno dostopnih oskrbovalnih in polnilnih mest za vozila in plovila na alternativna goriva. Cilj Direktive je izboljšati usklajevanje pri razvoju potrebne infrastrukture ter zagotoviti dolgoročno varnost, ki je potrebna za naložbe v tehnologijo za ta goriva in vozila, ki jih bodo uporabljala.

Inteligentni prometni sistemi so bistveni za izboljšanje varnosti ter reševanje vse večjih težav z emisijami in prometnimi zastoji v Evropi. Z uporabo različnih informacijskih in komunikacijskih tehnologij za vse načine potniškega in tovornega prometa je lahko z njimi promet varnejši, učinkovitejši in bolj trajnosten.

Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper [Italijo](#), [Portugalsko](#) in [Združeno kraljestvo](#), ker navedene države niso predložile poročil o izvajanju nacionalnih okvirov politike o infrastrukturi za alternativna goriva. Konec leta sta bila postopka zoper Italijo in Portugalsko še vedno odprta.

Poleg tega je mogoče z vključitvijo obstoječih tehnologij ustvariti nove storitve. Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper [11](#) držav članic, ker niso pravilno uporabile določb, sprejetih za dopolnitev [direktive o inteligentnih prometnih sistemih](#). Te določbe se nanašajo na vidike, kot so dostop do podatkov v zvezi z varnostjo v cestnem prometu, prometne informacije v realnem času, večmodalne potovalne informacije po vsej EU in dostop do varnih in varovanih parkirišč za tovornjake.

Varnost je tudi ključna sestavina spodbujanja železniškega prevoza kot druge možnosti za načine prevoza, ki bolj onesnažujejo okolje. Komisija je zato vprašanja zmogljivosti v zvezi z [varnostjo na železnici](#) obravnavala z začetkom postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Portugalsko](#) zaradi ugotovljenih pomanjkljivosti. Med njimi so nadzor Portugalske nad sistemi upravljanja varnosti, ki jih vodijo železniške družbe in upravljavci infrastrukture, nadaljnje ukrepanje v zvezi varnostnimi priporočili, ki so jih izdali preiskovalni organi, ter organizacijska zmogljivost nacionalnega varnostnega organa Portugalske.

Ohranjanje ribištva in pomorsko prostorsko načrtovanje

Da bi se z evropskim zelenim dogovorom obravnaval izziv podnebnih sprememb in izziv izgube biotske raznovrstnosti, je eden od njegovih ciljev spodbujati in okrepiti zaščito in obnovo naravnih ekosistemov ter trajnostno rabo virov. Hkrati je glavni cilj skupne ribiške politike zagotoviti okoljsko, gospodarsko in socialno trajnostnost ribiškega sektorja in sektorja akvakulture.

Ta cilj bi bilo treba doseči z doseganjem zdravih ravni staležev rib v vseh morjih EU ter tam, kjer je to doseženo, ohranjati zdravo raven. Zato je pomembno izvesti ukrepe za ohranjanje staležev, omejitve zmogljivosti ribiških flot ter omejitve ulova in ribolovnih dejavnosti. Za zagotovitev pravilnega in popolnega izvajanja teh ukrepov je pomemben ustrezen in učinkovit sistem za nadzor ribištva.

Zato je bila strategija Komisije za izvrševanje v letu 2020 še naprej osredotočena na ohranjanje ribištva in nadzor nad njim ter na izvrševanje na področju ribištva v državah članicah. Komisija je začela vrsto dialogov z državami članicami o vprašanjih, kot so zamude pri izvajanju orodja za pošiljanje podatkov o nadzoru ribištva znotraj EU, sistemi za preverjanje moči motorja in nadzor nad floto EU, ki lovi zunaj voda EU.

Komisija je začela postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Belgijo](#) in [Nizozemsko](#) v zvezi s tehtanjem in evidentiranjem ulova. Ustrezen nadzor je bistven za zagotavljanje točnosti dokumentov o evidentiranju ulova, da se prepreči prelov.

Komisija je začela tudi postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Malto](#), zlasti ker ni vzpostavila učinkovitega sistema spremljanja, nadzora in inšpekcijskih pregledov v ribogojnicah za modroplavutega tuna.

Skupna ribiška politika ponuja tudi posebna orodja za izvrševanje, kot so akcijski načrti za nadzor in upravne preiskave. Komisija je na podlagi izvedenih preverjanj in revizij sprejela in spremljala različne akcijske načrte za nadzor.

Nazadnje, Komisija bo pozorno spremljala prenos direktive o pomorskem prostorskem načrtovanju in zlasti strategije držav članic v njihovih nacionalnih pomorskih načrtih. Ključno je zagotoviti, da bo tako načrtovanje pomagalo pri izvedbi strategije EU o proizvodnji energije iz obnovljivih virov na morju v okviru evropskega zelenega dogovora.

Trajnostno kmetijstvo

[Skupna kmetijska politika](#) EU je partnerstvo med kmetijstvom in družbo ter med Evropo in njenimi kmeti. [Cilji](#) skupne kmetijske politike so med drugim podpirati kmete in izboljšati kmetijsko produktivnost, zagotoviti stabilno preskrbo s cenovno dostopno hrano in zagotoviti, da kmetje v Evropski uniji ustvarijo zadostne prihodke za preživetje.

Skupna kmetijska politika je zasnovana tudi tako, da obravnava [okoljske izzive](#), kot so podnebne spremembe. Njen cilj so trajnostno upravljanje naravnih virov, ohranjanje podeželskih območij in krajin po vsej EU ter ohranjanje podeželskega gospodarstva s spodbujanjem zaposlovanja v kmetijstvu in povezanih sektorjih. Za doseganje teh ciljev je izjemno pomembna dosledna uporaba ustreznih pravnih določb (npr. [ekološko kmetovanje](#), [ekologizacija](#), [gozdarstvo](#), podpora za

raziskave in inovacije). Namen predlogov Komisije za reformo skupne kmetijske politike je nadalje upoštevati ambicije zelenega dogovora s povezano strategijo „od vil do vilic“ in [strategijo za biotsko raznovrstnost](#).

Zdravje in varnost hrane

Komisija si prizadeva zagotoviti pravilno izvajanje obširne zakonodaje na tem področju in za njeno poenostavitev, kjer je primerno. Uporablja pristop „eno zdravje“ k pripravljenosti in preprečevanju, ki vključuje zdravje ljudi, živali in okolja ter varnost hrane in krme. Revizije so bile še naprej ključno orodje pri izvajanju in izvrševanju obsežnega pravnega okvira EU za varnost hrane in krme, zdravje živali in rastlin ter dobrobit živali. Revizije so pomembne tudi za ohranjanje nadzora nad kakovostjo farmacevtskih izdelkov in medicinskih pripomočkov.

Zagotavljanje dostopa pacientov do čezmejnega zdravstvenega varstva je bilo tudi v letu 2020 prednostna naloga Komisije. Z državami članicami so potekali strukturirani dialogi za zagotovitev boljšega izvajanja [direktive o čezmejnem zdravstvenem varstvu](#).

Komisija je leta 2020 izvedla preverjanja skladnosti nacionalnih zakonov, s katerimi je bila prenesena [direktiva o tobačnih izdelkih](#), in organizirala strukturirane dialoge z državami članicami, da bi zagotovila njeno pravilno izvajanje. Spremljanje izvajanja Direktive v nacionalni zakonodaji držav članic je ostalo prednostna naloga Komisije. Uporaba tobaka je največje tveganje za zdravje, ki ga je mogoče preprečiti, in najpomembnejši vzrok prezgodnjih smrti v EU. Cilj Direktive je pospešiti nemoteno delovanje notranjega trga, varovati zdravje ljudi – zlasti mladih – in izpolniti obveznosti EU v skladu z okvirno konvencijo Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom.

III. Evropa, pripravljena na digitalno dobo

„Želim si ambicioznejše Evrope, ki bi izkoristila priložnosti, ki jih nudi digitalna doba v varnih in etičnih okvirih.“

Predsednica Ursula von der Leyen v političnih usmeritvah

Komisija je odločena, da bo to desetletje „digitalno desetletje“ Evrope. Evropa mora zdaj okrepiti svojo digitalno suverenost in določiti standarde, ne pa le slediti standardom drugih – z jasnim poudarkom na podatkih, tehnologiji in infrastrukturi.

Tehnologija, ki deluje za ljudi

Izvajanje digitalne strategije EU je osredotočeno na to, da bodo razvoj, uporaba in uvajanje digitalne tehnologije po meri ljudi in podjetij. Pandemija COVID-19 je okrepila digitalno preobrazbo naše družbe.

Pravično in konkurenčno digitalno gospodarstvo

Neodvisnost nacionalnih regulativnih organov je ključna za zagotavljanje učinkovite in nepristranske uporabe pravil EU o telekomunikacijah. Krepi avtoriteto regulativnih organov in zagotavlja predvidljivost njihovih odločitev, kar ustvarja dobro naložbeno okolje na trgih telekomunikacij.

Pravo EU ščiti vodje nacionalnih regulativnih organov (ali člane kolegijskega organa, ki opravlja to funkcijo) pred samovoljno razrešitvijo.

Komisija je začela postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Poljsko](#), ker je razrešila vodjo nacionalnega regulativnega organa za elektronske komunikacije na Poljskem. Komisija je menila, da bi lahko skrajšanje skupnega trajanja tekočega mandata ali sprememba pogojev za imenovanje ali razrešitev z namenom predčasnega odpuščanja vplivalo na neodvisnost regulativnega organa.

Spletni čezmejni dostop do blaga in storitev bi moral biti za evropske potrošnike brez vsakih ovir ali motenj, ne glede na njihovo lokacijo, prebivališče ali državljanstvo. [Uredba o geografskem blokiranju](#) prepoveduje vsako neupravičeno diskriminacijo na podlagi državljanstva, kraja prebivališča ali kraja sedeža strank, ki nakupujejo na spletu. Leta 2020 je Komisija končala postopka za ugotavljanje kršitev zoper Ciper in Romunijo, ki ju je začela zato, ker državi nista sporočili ukrepov, ki se uporabljajo za kršitve pravil o geografskem blokiranju. Konec leta 2020 sta bila odprta le še postopka zoper Francijo in Španijo.

Digitalna vključenost za boljšo družbo EU

Slepota in slabovidnost, okvare sluha, telesne okvare ali motnje v duševnem razvoju lahko omejujejo uporabo digitalnih storitev. Od začetka pandemije je enak dostop do digitalnih javnih informacij in storitev postal še pomembnejši. Namen [direktive o spletni dostopnosti](#) je narediti spletišča in mobilne aplikacije organov javnega sektorja dostopnejše za vse, zlasti invalide.

Leta 2020 je Komisija končala sedem preostalih postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi zamud pri prenosu direktive o spletni dostopnosti. Še naprej ocenjuje skladnost nacionalnih ukrepov za prenos in pravilno uporabo Direktive.

Krepitev kibernetске varnosti in zaščita pred kibernetскими grožnjami

Z digitalno preobrazbo naše družbe se je razširilo okolje groženj, zaradi česar se pojavljajo novi izzivi, ki zahtevajo prilagojene in inovativne odzive. Število kibernetских napadov se še naprej povečuje, vse bolj izpopolnjeni napadi pa prihajajo iz najrazličnejših virov znotraj EU in zunaj nje. [Direktiva o varnosti omrežij in informacijskih sistemov](#) je prvi obsežnejši zakonodajni akt EU o kibernetски varnosti in zagotavlja pravne ukrepe za krepitev splošne ravni kibernetске varnosti v EU.

Komisija je nadaljevala postopke zoper [Belgijo](#), [Madžarsko](#) in [Romunijo](#), ker niso določile izvajalcev bistvenih storitev ali zagotovile informacij o njih v skladu z direktivo o varnosti omrežij in informacijskih sistemov. Ob koncu leta 2020 so ti postopki še vedno potekali.

Odprta, demokratična in trajnostna digitalna družba

Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah je bila revidirana leta 2018, da bi bil vzpostavljen regulativni okvir, primeren za digitalno dobo, ki bi prinesel varnejšo, pravičnejšo in bolj raznoliko avdiovizualno okolje. Rok za prenos [revidirane direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah](#) v nacionalno zakonodajo se je iztekel 19. septembra 2020.

Direktiva nekatera pravila o avdiovizualnih storitvah prvič razširja na platforme za izmenjavo videov in na avdiovizualno vsebino, ki se deli na nekaterih storitvah družbenih medijev. Krepi tudi spodbujanje kulturne raznolikosti z uvedbo jasnih obveznosti, da morajo imeti storitve na zahtevo vsaj 30-odstotni delež evropskih vsebin v svojem katalogu in zagotavljati, da se te vsebine postavijo v ospredje.

Julija 2020 je Komisija izdala smernice o platformah za izmenjavo videov, ki bodo državam članicam pomagale pri uporabi novih pravil.

Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper 24 držav članic, ker niso pravočasno prenesle pravil revidirane direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki urejajo usklajevanje vseh avdiovizualnih medijev v EU, tako tradicionalnih televizijskih programov kot tudi storitev na zahtevo.

Digitalni prometni sistemi

Evropski register podjetij cestnega prevoza omogoča izmenjavo informacij o podjetjih cestnega prevoza s sedežem v EU in med državami članicami. Je bistveni instrument za zagotavljanje pravilnega izvrševanja zakonodaje EU o prometu.

Za izvajanje nove in izboljšane različice registra morajo države članice prilagoditi svoje sisteme na nacionalni ravni. Rok za vzpostavitev posodobljene povezave za nacionalne elektronske registre se je iztekel januarja 2019.

Komisija se je odločila, da proti [Cipru](#), [Nizozemski](#) in [Portugalski](#) začne postopek pred Sodiščem, ker navedene države niso posodobile svojih registrov podjetij cestnega prevoza in njihove povezave do revidiranega evropskega registra podjetij cestnega prevoza. V zvezi s tem je Komisija nadaljevala postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Madžarsko](#).

Na področju cestnega prometa [evropsko elektronsko cestninjenje](#) zagotavlja interoperabilnost storitev cestninjenja po vsem cestnem omrežju EU. Uporabnikom cest omogoča enostavno plačevanje cestnine v vsej EU zgolj z enkratno naročniško pogodbo s ponudnikom storitve in eno napravo v vozilu.

Z omejevanjem gotovinskega plačila na cestninskih postajah in odpravo zapletenih postopkov za občasne uporabnike storitev cestninjenja olajšuje vsakodnevne dejavnosti uporabnikov cest, izboljšuje prometni tok in zmanjšuje zastoje. Komisija se je odločila za začetek postopkov za ugotavljanje kršitev zoper [Italijo](#) in [Madžarsko](#), ker ti državi ponudnikom evropskega elektronskega cestninjenja nista omogočili dostopa do svojih nacionalnih območij cestninjenja.

Na področju varnosti v letalstvu so [storitve podatkovnih zvez](#) komunikacije med zrakoplovi in kontrolo na tleh, ki dopolnjujejo glasovno komunikacijo, ki se tradicionalno uporablja v kontroli zračnega prometa. Izboljšujejo učinkovitost komunikacije med pilotom in kontrolorjem ter povečujejo zmogljivost kontrole zračnega prometa. Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper [11 držav članic](#), ker ne zagotavljajo in opravljajo storitev podatkovnih zvez za vse operaterje zrakoplovov, ki letijo znotraj njihovega zračnega prostora.

Preglednost informacij o podjetjih

Države članice morajo svoje nacionalne poslovne registre povezati s sistemom povezovanja poslovnih registrov (BRIS). BRIS olajšuje čezmejno trgovino ter podjetjem omogoča cenejše in hitreje postopke. Posameznikom, podjetjem in podjetnikom omogoča pridobivanje informacij o podjetjih. Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper [tri](#) države članice, ker nacionalnih poslovnih registrov niso povezale z BRIS.

IV. Gospodarstvo za ljudi

„Naši državljani in podjetja so lahko uspešni le, če gospodarstvo deluje v njihovo korist. To je bistvo našega socialnega tržnega gospodarstva.“

Predsednica Ursula von der Leyen v političnih usmeritvah

Edinstveno socialno tržno gospodarstvo EU gospodarstvom omogoča rast ter zmanjševanje revščine in neenakosti. Ekonomske razmere v Evropi so stabilne, zato se lahko gospodarstvo učinkovito odziva na potrebe državljanov in državljanek EU. Mala in srednja podjetja so hrbtenica gospodarstva EU.

Delovni pogoji

Ključni element evropskega socialnega tržnega gospodarstva so pravični delovni pogoji, kar vključuje preprečevanje delovnih razmerij, ki vodijo do prekarnih delovnih razmer.

Komisija je nadaljevala postopek zoper [Italijo](#) v zvezi z manj ugodno obravnavo in nezadostno zaščito pred zlorabo veriženja pogodb o zaposlitvi za določen čas v javnem sektorju.

Cilj je bil zaščititi delavce, kot so učitelji, zdravstveni delavci, strokovni delavci v izobraževanju na področju umetnosti, glasbe in plesa, osebje nekaterih institucij glasbene produkcije, akademsko osebje, delavci v kmetijstvu v javnem sektorju in prostovoljni pripadniki nacionalne gasilske službe.

Zdravje in varnost pri delu

Velik poudarek je bil na zagotavljanju, da se pravila EU o zdravju in varnosti pri delu prenesejo v nacionalno zakonodajo do zahtevanih rokov. Komisija je nadalje ukrepala v postopkih za ugotavljanje kršitev zoper Francijo in Španijo, ki [Komisiji](#) nista sporočili svojih nacionalnih ukrepov za prenos [direktive o varovanju pred izpostavljenostjo rakotvornim ali mutagenim snovem pri delu](#).

Komisija je tudi pozorno spremljala prenos [posodobljenih pravil](#), ki so vključevala dodajanje virusa SARS-CoV-2 na seznam dejavnikov iz [direktive o bioloških dejavnikih](#).

Mobilnost delovne sile

Države članice morajo državljane drugih držav članic praviloma obravnavati enako kot lastne državljane. Na nekatere položaje v javnem sektorju sicer lahko zaposlujejo le lastne državljane, vendar je treba to izjemo razlagati restriktivno.

Zlasti je to mogoče le v primeru delovnih mest, ki vključujejo neposredno ali posredno udeležbo pri izvajanju pooblastil, podeljenih z javnim pravom, ali dolžnosti, namenjenih varovanju splošnih interesov države ali drugih javnih organov. Splošna izključitev delavcev EU iz zaposlovanja v javnem sektorju je v nasprotju s pravom EU.

Komisija je začela postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Grčijo](#), ker je visoke položaje v javni upravi in vrsti javnih subjektov omejila na kandidate z grškim državljanstvom.

[Direktiva o spremembi pravil o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev](#) pomembno izboljšuje položaj napotitvenih delavcev in enake konkurenčne pogoje za ponudnike storitev. V skladu z novimi pravili bodo vsi obvezni elementi plačila za delo, ki veljajo za lokalne delavce, veljali tudi za napotene delavce.

Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper 15 držav članic, ki je niso pravočasno uradno obvestile o prenosu Direktive v nacionalno zakonodajo.

Koordinacija sistemov socialne varnosti.

EU je pripravila obsežno zbirko pravil o prostem gibanju delavcev, napotitvah delavcev in koordinaciji sistemov socialne varnosti. Neupoštevanje teh pravil ogroža zaupanje in poštenost na enotnem trgu.

Komisija se je odločila, da proti [Avstriji](#) začne postopek pred Sodiščem zaradi zakonodaje, ki (od 1. januarja 2019) uvaja mehanizem indeksiranja zneska družinskih prejemkov ter davčnih dobropisov za otroke in družine za državljane EU, ki delajo v Avstriji, njihovi otroci pa živijo v tujini.

Komisija je menila, da je mehanizem diskriminatoren in v nasprotju s pravili EU o prostem gibanju delavcev in koordinaciji sistemov socialne varnosti.

Informacije in pomoč za državljane in podjetja

Orodja za upravljanje enotnega trga, kot so portal Tvoja Evropa, storitev Tvoja Evropa – nasveti in SOLVIT, zagotavljajo jasne informacije, pomoč in reševanje težav za državljane in podjetja, ki se srečujejo s temi težavami. Opolnomočijo posameznike in tudi podjetja, da lahko v celoti uresničijo svoje pravice EU na enotnem trgu.

V letu 2020:

- si je Komisija prizadevala zagotoviti, da bi [portal Tvoja Evropa](#) postal [enotni digitalni portal EU](#);
- v okviru storitve [Tvoja Evropa – nasveti](#) je bilo v več kot 25 200 primerih zagotovljeno svetovanje posameznikom in podjetjem glede njihovih pravic na enotnem trgu;
- mreža [SOLVIT](#) je pomagala več kot 2 600 posameznikom/podjetjem. Mreža SOLVIT naj bi postala privzeto orodje za reševanje sporov za enotni trg, ko bo izveden postopek za reševanje težav z vzajemnim priznavanjem blaga;
- [informacijski sistem za notranji trg](#) se je še naprej širil in zdaj vključuje mrežo za sodelovanje na področju varstva potrošnikov;
- Komisija je nadaljevala delo v zvezi z nadgradnjo [pregleda enotnega trga](#).

Prosti pretok blaga

Leta 2020 je Komisija ostala pozorna na vse ukrepe, ki so ovirali prosti pretok blaga.

Začela je na primer postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Romunijo](#) zaradi omejevalnih ukrepov, ki so dajali prednost domačim živilom na škodo podobnih uvoženih. Postopek je bil končan, potem ko so romunski organi spremenili živilsko zakonodajo in odpravili omejitve.

Komisija je tudi pozvala [Francijo](#), naj odpravi ovire za vzporedni uvoz zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki jih rejci uvažajo za potrebe svoje živine. Rejci lahko iz drugih držav članic uvažajo zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki jih uporabljajo za svojo živino. Francoski ukrepi so povzročili zelo visoke upravne pristojbine, ki so učinkovito omejile vzporedni uvoz.

Preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma

Leta 2020 je Komisija sprejela [akcijski načrt](#) za celovito politiko EU za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, s posebnim poudarkom na izvrševanju direktiv EU o kazenskem pravu, da bi zaščitila naložbe.

S [peto direktivo o preprečevanju pranja denarja](#) je bila spremenjena [četrti direktiva o preprečevanju pranja denarja](#), uvedene pa so bile tudi pomembne izboljšave za boljše preprečevanje uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorističnih dejavnosti.

Države članice so morale peto direktivo prenesti do 10. januarja 2020. [Februarja](#) in [maja](#) je Komisija začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper 17 držav članic, ker je niso pravočasno uradno obvestile o popolnih nacionalnih ukrepih za prenos.

Mala plačila

Leta 2020 je Komisija sprejela [strategijo EU za mala plačila](#). Komisija je v okviru strategije odgovorne nacionalne organe opozorila na obveznosti izvrševanja v skladu z [uredbo o enotnem območju plačil v eurih](#). Komisija je pozorno spremljala primere neskladnosti s to uredbo.

Upravljanje podjetij in preglednost

Sprememba [direktive o pravicah delničarjev](#) olajšuje uveljavljanje pravic delničarjev in spodbuja dolgoročno sodelovanje delničarjev s podjetji z določitvijo dolžnosti, ukrepov za preglednost in standardov „upoštevaj ali pojasni“. Komisija je nadaljevala postopke za ugotavljanje kršitev zoper [sedem držav članic](#), ker je niso uradno obvestile o ukrepih za prenos za prvi rok iz direktive o pravicah delničarjev, ki se je iztekel 10. junija 2019. Začela je tudi postopke za ugotavljanje kršitev zoper osem držav članic, ker je niso uradno obvestile o nacionalnih ukrepih, zajetih v drugem roku za prenos, ki se je iztekel 3. septembra 2020.

Posredno obdavčenje

Komisija je nadaljevala postopke za ugotavljanje kršitev, namenjene odpravi izkrivljanja konkurence na enotnem trgu, boju proti davčnim utajam in izogibanju davkom ter preprečevanju dvojne obdavčitve.

Izvedla je ocene skladnosti novih direktiv, ki se nanašajo na pravila o davku na dodano vrednost (DDV). Ocene so zajemale [e-trgovanje](#) v okviru strategije za enotni digitalni trg, [čezmejno trgovino med podjetji](#), [obravnavo kuponov](#) in [ozemeljsko uporabo pravil o DDV in trošarinah](#).

Na področju obdavčitve avtomobilov se je Komisija odločila, da proti [Portugalski](#) začne postopek pred Sodiščem zaradi diskriminatornih pravil o davku ob registraciji avtomobila, ki veljajo za ljudi, ki v drugih državah EU kupijo rabljene avtomobile.

Na področju trošarin je Komisija proti [Združenemu kraljestvu](#) začela postopek pred Sodiščem, ker država ni upoštevala prejšnje sodbe Sodišča glede nepravilne uporabe označenega goriva kot pogonskega goriva za zasebna plovila za prosti čas. Komisija se je tudi odločila, da proti [Poljski](#) začne postopek pred Sodiščem, ker država ni zagotovila izvzetja uvoženega etilnega alkohola, ki se uporablja pri proizvodnji zdravil, iz trošarin v vseh primerih.

Komisija je končala postopka za ugotavljanje kršitev zoper Ciper in Malto v zvezi z nepravilno uporabo pravil o DDV za zakup in nakup jaht. Nepravilna uporaba je bila razkrita z dokumenti „Paradise Papers“. Ciper in Malta sta medtem sprejela ukrepe za skladnost s pravom EU.

Neposredno obdavčenje

Ena od prednosti enotnega trga je, da imajo državljani in podjetja svobodo gibanja, poslovanja in vlaganja zunaj nacionalnih meja. Ker neposredno obdavčenje ni usklajeno po vsej EU, lahko ta svoboda pomeni, da se lahko nekateri davčni zavezanci v državi rezidentstva izognejo davku ali ga utajijo. Davčni organi v EU so se zato dogovorili, da bodo tesneje sodelovali pri zagotavljanju plačila davkov ter v boju proti davčnim goljufijam in davčnim utajam.

V zvezi z neposrednim obdavčenjem so bili izvršilni ukrepi Komisije leta 2020 osredotočeni na zagotavljanje, da so države članice v nacionalno zakonodajo prenesle pomembne spremembe [direktive o upravnem sodelovanju](#). Spremembe zadevajo področja, kot so:

- dostop do [informacij o preprečevanju pranja denarja](#);
- obvezna avtomatična izmenjava [poročil po državah med državami članicami](#);
- avtomatična izmenjava [podatkov o finančnih računih](#);
- obvezna avtomatična izmenjava informacij o [čezmejnih aranžmajih, o katerih se poroča](#).

Poleg tega se je Komisija osredotočila na zagotavljanje pravnega prenosa Direktive o pravilih proti [praksam izogibanja davkom](#), ki neposredno vplivajo na enotni trg, kar zadeva [hibridna neskladja s tretjimi državami](#). Poleg tega je spremljala pravilen prenos direktive o [mehanizmih za reševanju davčnih sporov](#).

Komisija je ukrepala zoper Belgijo, ker je ni obvestila o nacionalnih ukrepih v zvezi z mehanizmi za reševanje davčnih sporov. Ukrepala je tudi zoper Nemčijo, Grčijo, Španijo, Latvijo, Romunijo in Portugalsko v zvezi s pravilom o izstopnem davku, saj navedene države teh pravil niso v celoti prenesle v nacionalno zakonodajo.

Komisija je nadaljevala ukrepe zoper [Portugalsko](#), [Luksemburg](#) in [Belgijo](#), ker navedene države niso izvedle ukrepov proti praksam izogibanja davkom, ki neposredno vplivajo na delovanje enotnega trga.

Carina

Strategija Komisije za izvrševanje je bila osredotočena na pravilno in enotno uporabo carinskega zakonika Unije ter odkrivanje dajatev z enakim učinkom, kot ga imajo carine, tudi znotraj EU.

Leta 2020 je Komisija nadaljevala obsežno preiskavo v vseh državah članicah ter proučila nacionalne določbe o rokih za obveščanje o carinskem dolgu in njihovo združljivost s carinskim zakonikom Unije, da bi v zvezi s tem trgovcem zagotovila pravno varnost. Z državami članicami je tudi začela dialog o kaznih za neizpolnjevanje obveznosti prijave gotovine in carinskih vrednosti.

Konkurenca

Politika varstva konkurence Komisije zagotavlja boljše delovanje trgov za potrošnike, podjetja in družbo. Podjetja bi morala konkurirati pod enakimi pogoji, potrošnikom pa bi morale biti zagotovljene nižje cene, večja izbira in boljša kakovost.

Dosledno izvrševanje negativnih sklepov o državni pomoči je bistveno za verodostojnost nadzora Komisije nad državno pomočjo. V zvezi s tem je bistveno, da države članice upoštevajo sodbe Sodišča, ki jim nalagajo izterjavo nezdržljive državne pomoči po sklepu Komisije.

Sodišče je [Italijo](#) obsodilo na plačilo pavšalnega zneska in dnevni kazni, ker ni izvršila njegove [prejšnje sodbe](#), s katero je bilo ugotovljeno, da Italija ni izpolnila svoje obveznosti popolne izterjave nezakonitih državnih pomoči, dodeljenih hotelirskemu sektorju na Sardiniji.

Mobilnost in promet

Dokončno oblikovanje enotnega trga v železniškem sektorju ter omogočanje, da lahko državljani in podjetja v celoti izkoristijo liberalizacijo trga železniškega prometa, je še naprej eno glavnih prednostnih področij politike Komisije v zvezi s spremljanjem in izvrševanjem v prometu. V ta namen je ključno zagotoviti pravilen prenos [direktive o enotnem evropskem železniškem območju](#) v nacionalno zakonodajo. To bo državam članicam omogočilo dosleden prenos in izvajanje novejših aktov, sprejetih v okviru četrtega železniškega paketa.

Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper [Hrvaško](#), [Slovenijo](#), [Španijo](#), [Grčijo](#), [Avstrijo](#) in [Luksemburg](#), ker navedene države niso pravilno prenesle nekaterih pravil EU o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja. Namen zadevne direktive je oblikovati konkurenčnejši okvir z zajetjem regulativnega nadzora in finančne arhitekture v železniškem sektorju, pristojnosti nacionalnih regulativnih organov, okvira za naložbe v železniški promet ter pravičnega in nediskriminatornega dostopa do železniške infrastrukture in z železnico povezanih storitev.

Komisija je hkrati še naprej obravnavala posebne ovire pri dostopu na trg, kot to dokazuje njeno ukrepanje v zvezi s pozivom [Nemčiji](#), naj spremeni svoje zahteve za zavorno opremo tovornih vagonov. Te zahteve niso skladne s [pravom EU](#) in ogrožajo prizadevanja za [interoperabilnost železniškega sistema](#).

Na drugih področjih prometa je Komisija oporekala raznolikim nacionalnim ukrepom, ki ovirajo popolno delovanje enotnega trga:

- sprejela je nadaljnje ukrepe v postopku za ugotavljanje kršitev zoper [Dansko](#) in jo pozvala, naj odpravi 25-urno omejitev, ki jo je uvedla za parkiranje tovornjakov na počivališčih v državni lasti. Ta časovna omejitev ovira [tuje prevoznike, ki opravljajo mednarodne prevoze](#);
- nadaljevala je tudi postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Malto](#) ter začela nova postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Belgijo in Portugalsko](#) zaradi nepravilnega izvajanja varnostnih in okoljskih pravil EU o [pomorski opremi, kot so rešilni jopiči, sistemi za čiščenje odpadnih voda in radarji na ladjah, ki plujejo pod zastavo EU](#);
- začela je postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Švedsko](#), ker je neupravičeno omejila opredelitev „[dejavnosti kombiniranih prevozov](#)“ na način, ki nekaterim izvajalcem otežuje možnost, da del prevoza tovora namesto po cesti opravijo po železnici ali vodnih poteh. To jim onemogoča zmanjšanje škodljivih emisij in drugih negativnih vplivov cestnega prevoza.

Evropski državljani pri vseh načinih prevoza pričakujejo visoke standarde varnosti in varovanja. Namen politik EU je ohranjati in razvijati take standarde in zagotoviti, da so popolnoma usklajeni v EU.

V cestnem sektorju si je Komisija s svojimi pobudami prizadevala zagotoviti kakovostno infrastrukturo kot prispevek k zmanjšanju števila prometnih nesreč. Nadaljevala je postopke zoper [Španijo, Grčijo, Italijo, Hrvaško](#) in [Bolgarijo](#), ker te niso izvedle celotnega sklopa ukrepov, ki so potrebni za zagotavljanje najvišjih varnostnih standardov za infrastrukturo in obratovanje v določenih [cestnih predorih](#).

V letalskem sektorju, prav tako v zvezi z varnostjo, je Komisija začela ali nadaljevala postopke zoper [11 držav članic](#), ker niso imenovalе organa, s čimer bi zagotovile, da oseb, ki [poročajo o dogodkih v zvezi z varnostjo v civilnem letalstvu](#), ne bi kaznovali delodajalci ali nacionalni organi.

Notranji trg z energijo

Trajnostni energetske sistem, ki temelji na obnovljivih virih energije in povečanju energijske učinkovitosti, zahteva dobro delujoč notranji trg z energijo, ki je odprt za konkurenco in ki opolnomoči potrošnike. Integriran trg plina je temelj energetske unije EU. Spremenjena [direktiva o plinu](#) jasno določa, da se bodo ključna načela energetske zakonodaje EU – in sicer dostop tretjih oseb, regulacija tarif, ločevanje lastništva in preglednost – uporabljala za vse plinovode v države, ki niso članice EU, in iz njih vse do meje EU. To bo zagotovilo, da bodo vsi večji plinovodi, ki vstopajo na ozemlje EU, skladni s pravili EU, da se upravljajo z enako stopnjo preglednosti, so dostopni drugim operaterjem in so upravljani učinkovito.

Komisija je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper 13 držav članic, ker niso sprejele ukrepov za prenos v skladu z Direktivo ali o njih uradno obvestile Komisije.

Energetska varnost

Predpisi EU na področju energije zagotavljajo tudi zanesljivost oskrbe z električno energijo in plinom na podlagi solidarnosti med državami članicami. Da bi Komisija zagotovila pravilno izvajanje pravil EU o zanesljivosti oskrbe s plinom, je začela 27 postopkov za ugotavljanje kršitev v skladu z [uredbo o zanesljivosti oskrbe s plinom](#), zlasti v zvezi z obveznostmi priglasitve in uporabo solidarnostnega mehanizma med državami članicami.

Izvajanje pravil Euratom

V zvezi z jedrsko energijo so se leta 2020 nadaljevala prizadevanja za zagotovitev učinkovitega prenosa in izvajanja pravnega okvira Euratoma o varstvu delavcev, pacientov in širše javnosti pred sevanjem ter o varnem ravnanju z radioaktivnimi odpadki.

Komisija je začela devet postopkov za ugotavljanje kršitev in nadaljevala postopka zoper [Finsko](#) in [Švedsko](#) zaradi nepopolnega prenosa [direktive o temeljnih varnostnih standardih](#).

Nadaljevala je postopka za ugotavljanje kršitev v zvezi z [direktivo o radioaktivnih odpadkih](#) zoper [Romunijo](#) in [Združeno kraljestvo](#) zaradi nepravilnega prenosa Direktive. Nadaljevala je tudi tekoče postopke za ugotavljanje kršitev zoper [šest](#) držav članic in začela štiri nove postopke, ker države niso sprejele nacionalnega programa za radioaktivne odpadke.

V. Spodbujanje evropskega načina življenja

„Pri zagovarjanju naših temeljnih vrednot ni prostora za kompromise. Grožnje pravni državi spodkopavajo pravno, politično in gospodarsko osnovo delovanja naše Unije.“

Predsednica Ursula von der Leyen v političnih usmeritvah

Evropa, ki varuje, se mora zavzemati tudi za pravičnost in temeljne vrednote EU. Grožnje pravni državi spodkopavajo pravne, politične in gospodarske temelje naše Unije. Ta vizija Komisije za Unijo enakosti, strpnosti in socialne pravičnosti temelji na pravni državi. Trdne meje, posodobitev azilnega sistema EU in sodelovanje s partnerskimi državami so pomembni za nov začetek na področju migracij.

Pravna država in temeljne pravice

Komisija je septembra objavila svoje [prvo letno poročilo o stanju pravne države](#). [Mehanizem pravne države](#) je zasnovan kot letni cikel za spodbujanje pravne države in preprečevanje pojava ali poglobljanja težav. Če pa se težave pojavijo in so v nasprotju s pravom EU, mora Komisija morda uporabiti instrumente iz [nabora orodij za pravno državo](#), vključno s postopki za ugotavljanje kršitev.

Komisija je decembra sprejela tudi novo [strategijo](#) za zagotovitev popolne uporabe Listine o temeljnih pravicah v EU. Ta strategija dopolnjuje [akcijski načrt za evropsko demokracijo](#) in poročilo o stanju pravne države ter je izraz celovitega pristopa Komisije k spodbujanju in varovanju temeljnih pravic in vrednot v EU.

Januarja 2020 je Komisija v okviru [nerešene zadeve](#) v zvezi z disciplinsko ureditvijo za sodnike na Poljskem Sodišču predlagala, naj Poljski naloži začasne ukrepe ter odredi prekinitve dejavnosti disciplinskega senata vrhovnega sodišča v disciplinskih postopkih zoper sodnike. Nadaljevanje dejavnosti tega senata ogroža neodvisnost poljskega sodstva ter pomeni tveganje nastanka nepopravljive škode za pravni red EU in vrednoto pravne države. Sodišče [je ugodilo](#) zahtevi Komisije.

Komisija je aprila 2020 začela postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Poljsko](#), ker je menila, da poljski zakon o sodstvu ogroža neodvisnost poljskih sodnikov in da ni združljiv s primarnostjo prava EU. Novi zakon poljskim sodiščem preprečuje neposredno uporabo nekaterih določb prava EU, ki varujejo neodvisnost sodstva. Poljskim sodiščem preprečuje tudi predložitev teh vprašanj Sodišču v predhodno odločanje. Komisija je decembra 2020 [razširila](#) ta postopek, ker je menila, da Poljska krši pravo EU tudi s tem, da dovoli, da disciplinski senat vrhovnega sodišča odloča o drugih zadevah, ki neposredno zadevajo sodnike, kot so odločitve o odvzemu imunitete sodnikom v kazenskih preiskavah.

Državljanstvo Evropske unije

Komisija je začela postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Ciper](#) in [Malto](#) v zvezi z njunima programoma državljanstva za vlagatelje, imenovanima tudi programa „zlati potni list“. Komisija je menila, da sistematično podeljevanje državljanstva – in s tem državljanstva EU – v zameno za vnaprej določeno plačilo ali naložbo in brez dejanske povezave z zadevnima državama članicama – ni združljivo z načelom „lojalnega sodelovanja“. Menila je tudi, da navedena programa škodujeta statusu državljanstva EU.

Prosto gibanje oseb

Komisija je začela postopka za ugotavljanje kršitev zoper Združeno kraljestvo zaradi neupoštevanja [pravil EU o prostem gibanju oseb](#). [Združeno kraljestvo](#) omejuje obseg upravičencev na podlagi prava EU o prostem gibanju v državi. Prav tako omejuje možnosti državljanov EU in njihovih družinskih članov, da se pritožijo zoper upravne odločitve, ki omejujejo njihovo pravico do prostega gibanja. Poleg tega je Komisija nadaljevala postopek zoper [Združeno kraljestvo](#) zaradi neizpolnjevanja pravil EU o celovitem zdravstvenem zavarovanju za državljane EU.

Enakost in nediskriminacija

Ključni del širše agende za enakost, [strategija EU za enakost spolov](#), vsebuje cilje in ukrepe politike, na podlagi katerih bi do leta 2025 dosegli občuten napredek v smeri spolno enakostne Evrope z enakimi možnostmi za oba spola.

Komisija je v zvezi z enakostjo spolov na področju socialne varnosti začela postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Bolgarijo](#). Postopek se nanaša na pokojninski zakon, ki posredno diskriminira ženske pri izračunu dobe plačevanja prispevkov, potrebne za upravičenost do pokojnine.

Rasizem in ksenofobija, vključno z nezakonitim sovražnim govorom

Komisija je septembra sprejela ambiciozen [akcijski načrt EU za boj proti rasizmu](#). Ena od prednostnih nalog načrta je učinkovita inkriminacija sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva. Komisija je sprejela tudi konkretne ukrepe za zagotavljanje pravilnega in popolnega prenosa [okvirnega sklepa o boju proti rasizmu in ksenofobiji s kazenskopravnimi sredstvi](#), katerega namen je zagotoviti kaznovanje hudih primerov rasizma in ksenofobije z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi sankcijami po vsej EU.

Komisija je oktobra 2020 začela postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Estonijo](#) in [Romunijo](#), ker okvirnega sklepa nista v celoti in natančno prenesli v nacionalno zakonodajo.

Pravice potrošnikov

[Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov](#) se je začela uporabljati januarja 2020 in je okrepila izvrševanje potrošniškega prava v EU. Ta novi okvir izvrševanja se je leta 2020 med pandemijo COVID-19 izkazal za zelo učinkovitega v boju proti spletnim goljufijam. Prispeval je k odstranitvi ali onemogočenju več sto milijonov zavajajočih oglasov in ponudb, povezanih s koronavirusom, na 11 [globalnih platformah](#).

Krepitev varstva osebnih podatkov

Pandemija COVID-19 je pokazala, kako pomembno je imeti vzpostavljeno učinkovito ureditev varstva podatkov za spodbujanje zaupanja in zagotavljanje inovativnih digitalnih rešitev. Komisija je aprila 2020 izdala smernice o aplikacijah za sledenje stikov, v katerih so določena ključna načela varstva podatkov.

Komisija je leta 2020 izdala [poročilo o vrednotenju prvih dveh let uporabe splošne uredbe o varstvu podatkov](#). Ugotovila je, da je Uredba, ki je bistven sestavni del pristopa k tehnologiji, osredotočenega na človeka, in digitalnega prehoda, v veliki meri izpolnila svoje cilje, vendar je potreben še dodaten napredek pri njenem izvajanju in izvrševanju.

Komisija je nadaljevala postopka za ugotavljanje kršitev zoper [Slovenijo](#) in [Nemčijo](#), ker nista prenesli [direktive o varstvu podatkov pri preprečevanju odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj](#), konec leta pa se je odločila, da bo proti Sloveniji začela postopek pred Sodiščem.

Sodelovanje na področju pravosodja in individualna jamstva v kazenskem pravu

Komisija je v zvezi s sodelovanjem v kazenskih zadevah še naprej spremljala upoštevanje [okvirnega sklepa o evropskem nalogu za prijetje](#) v državah članicah. Leta 2020 je začela postopke za ugotavljanje kršitev zoper sedem držav članic. Nadaljevala je tudi spremljanje v zvezi z [direktivo o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava](#). Pravočasno izvajanje te direktive je nujno za pravilno delovanje Evropskega javnega tožilstva. Ob koncu leta 2020 so bili zaradi poznega prenosa Direktive nerešeni še trije postopki za ugotavljanje kršitev zoper države članice. Komisija je nadaljevala tudi spremljanje prenosa [direktiv o procesnih pravicah](#).

Komisija je nadaljevala postopke za ugotavljanje kršitev zoper [Bolgarijo](#), [Hrvaško](#), [Ciper](#) in [Romunijo](#), ker navedene države niso v celoti prenesle direktive o domnevi nedolžnosti, ter zoper [Grčijo](#) in [Ciper](#), ker državi nista prenesli direktive o procesnih jamstvih za otroke.

Varnost

Leta 2020 se je delo na področju izvrševanja nadaljevalo v okviru nove [strategije EU za varnostno unijo](#) za obdobje 2020–2025, s poudarkom na prednostnih področjih, na katerih lahko EU prispeva dodano vrednost in pomaga državam članicam povečati varnost za vse, ki živijo v Evropi.

Komisija je nadaljevala dejavnosti spremljanja v zvezi z izvajanjem [direktive o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih](#) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj.

Hkrati je sprejela dodatne ukrepe v postopku za ugotavljanje kršitev zoper [Slovenijo](#), ker ni v celoti prenesla Direktive, postopke zoper 13 držav članic pa je končala.

Skupaj je Komisija začela 53 postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi neizpolnitve rokov za prenos treh direktiv o strelnem orožju:

- [direktive o spremembi direktive o strelnem orožju](#);
- direktive o določitvi tehničnih specifikacij za [označevanje strelnega orožja in njegovih bistvenih sestavnih delov](#);
- direktive o določitvi tehničnih specifikacij za [plašilno in signalno orožje](#).

Komisija je nadaljevala tudi postopke za ugotavljanje kršitev zoper države, ki je niso uradno obvestile o nacionalnih ukrepih za prenos dveh zakonodajnih aktov o prepovedanih drogah in policijskem sodelovanju.

Nadaljevala je postopke zoper [Avstrijo](#), [Finsko](#), [Portugalsko](#), [Slovenijo](#) in [Irsko](#), ker navedene države niso v celoti prenesle [direktive o vključitvi novih psihoaktivnih snovi v opredelitev pojma „prepovedana droga“](#), ter zoper [Irsko](#), ker ni v celoti prenesla [prve delegirane direktive](#), sprejete na podlagi navedene direktive. Po drugi strani je bilo končanih 13 postopkov za ugotavljanje kršitev v zvezi z obema direktivama zoper 11 držav članic.

Poleg tega je Komisija nadaljevala postopke za ugotavljanje kršitev zoper [Belgijo](#) in [Grčijo](#), ker nista v celoti prenesli [okvirnega sklepa o akreditaciji izvajalcev forenzičnih dejavnosti](#).

Novi pakt o migracijah in azilu

Komisija je leta 2020 predlagala [nov pakt o migracijah in azilu](#), ki zajema vse različne elemente, potrebne za celovit evropski pristop k migracijam. Določa izboljšane in hitrejše postopke v celotnem azilnem in migracijskem sistemu ter vzpostavlja ravnovesje med načeloma solidarnosti in pravične delitve odgovornosti. Močno poudarja tudi varovanje temeljnih pravic.

Migracijska politika Komisije zajema vse vidike migracij, vključno z upravljanjem meja, vizumsko politiko, nedovoljenimi migracijami, azilom in zakonitimi migracijami. Dosledno in učinkovito izvajanje ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic posameznikov je ključno za uspeh politike.

Komisija je leta 2020 nadaljevala spremljanje izvajanja prava EU na področju migracij in azila v državah članicah.

Komisija je tudi začela postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Madžarsko](#), saj je menila, da je madžarski zakon, ki omejuje dostop do azilnega postopka, v nasprotju z direktivo o azilnih postopkih. Navedeni zakon osebam, ki so na ozemlju Madžarske, vključno na meji, preprečuje, da bi tam zaprosile za mednarodno zaščito.

Komisija je začela tudi postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Malto](#), saj je menila, da „dovoljenje za zaposlitev“, ki se zahteva za državljane tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, ne pa tudi za malteške državljane, pomeni neenako obravnavo, s katero se krši [direktiva o rezidentih za daljši čas](#).

Nadaljevala je postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Švedsko](#), ker na področju socialne varnosti državljanov tretjih držav, na katere se nanaša [direktiva o študentih in raziskovalcih](#), ne obravnava popolnoma enako kot svoje državljane.

Komisija je nadaljevala postopek za ugotavljanje kršitev zoper [Estonijo](#) zaradi uvedbe dodatnih obveznosti za potnike pri prehodu zunanje kopenske meje EU, ki po mnenju Komisije niso združljive z [zakonom o schengenskih mejah](#).